

Gnojnice obdržati doma, na dvorišči, to pa že ni le Bog zna, kaka težava. Ako se napravi kje blizu živinskega hleva precej globoka jama in če se obdela znotraj z ilovico, ostane ti gnojnica v jami in kedar ti je ljubo, lahko jo spraviš na polje ali na senožeti. Jama se pokrije z močnimi deskami in napelje se va-njo gnojnica. To se stori kar na ravnost iz hleva in to po žlebu, ki se napravi doma brez posebnih stroškov.

Pokrije se jama nekaj za to, da se ne iz godi kaka nesreča, nekaj pa za to, da ne izpuhti iz njih amonijak, ki je najboljše redilo za mlado silje. Jama lahko izprazniš, kedar je polna ali kedar te je volja ali kedar jo imaš kam zapeljati. Sod ti služi za to najbolje, ker je lehek za rabo in tudi sicer ročen. Pri tem pa pomeni, da ne spraviš same gnojnice na polje ali na senožet, kajti ona je premočna in ti tako utegne biti bolj na škodo, kakor na korist. Za to jo kaže zamočiti z vodo, če je vreme suho. Ako se pa napelje v dežji, je še bolje, kajti tako se razleze po celem polji bolj enako.

Rabi se gnojnica skorej pri vseh rečeh z velikim pridom. Na travnikih in pašnikih vničuje gnojnica mah in travnim koreninam daje moči, da veselo rastó. Tako imaš dvojen dobiček od nje in kaj pomeni lepa senožet v naših dneh, vemo dovolj, saj človek ne spravi skorej ničesar več v denar, če ne živine in to klavne. Ali za-njo je treba dobre krme in zdrave. Oboje pa pospešuje dobro gnojilo — gnojnica.

Tudi mlado drevje na vrtu in sploh sadno drevje kaj rado pije po svojih korenincah gnojnico va-se. Ako mu je torej daš, ne bodeš na izgubi, samo ne prilij mu je preblizu debela ali pa premočne, kajti takrat bi ti poparila drevo, ne pa, da bi ga pokrepila. Kjer je peščena zemlja, tam je gnojnica kakor na svojem mestu, kajti taki zemlji stori mokrotni gnoj, torej gnojnica kaj dobro.

Kdor ima gnojišče na suhem ali kedar ni dalje časa dežja, stori gospodar dobro, če ga polije z gnojnico. Tako ga obdrži v moči in ni se mu bati, da mu splesnjuje. Dobro pa je, če potrosi na gnojišče mavca ali gipsa brž, ko ga polije z gnojnico. Tako obdrži v njej amonijak in torej nekaj, brez česar ni nobeno gnojilo veliko vredno. In to pa je tudi uzrok, zakaj da se svetuje, naj se gnojnica ne hrani dolgo časa v jami, ampak naj se zvozi, čem prej je mogoče, na vrt ali travnik ali kamor jo človek nameni. Vse povsod stori dobro, samo čez cesto ali kraj ceste — tu ni za njo prostora.

Sejmovi. Dne 3. aprila v Artičah, pri sv. Lenartu v slov. gor. v Ljutomeru, v Rogateci pri Mariji Snežni, v Šoštanji, v Podčetrtku in na Gori. Dne 4. aprila na Vranskem in dne 5. aprila v Radgoni.

Dopisi.

Iz Št. Jurja ob juž. žel. (Svarilo.) Začetka marca so hodili po naši okolici trije židovi ter so prodajali kmetijske stroje. Pa sad teh hebrejcev se je že pokazal — če tudi ne prevesel; od raznih strani se slišijo pritožbe. Za zdaj hočemo objaviti le en slučaj, pa ta naj bo našim kmetovalcem v svarilo. J. R. iz P. je kupil stroj (mašino) za rez potem ko so ga omenjeni hebrejci pol tretjo uro nadlegovali — za 80 gld. in sicer tako, da dobi strojen mesec na poskušnjo, ter ga plača v dveh letih brez obresti. Premalo pa je pomislil, ko je agentom kar podpisal menjico (Wechsel) za „mašino“, katere še videl ni, je ni prejel, še menj pa jo je poskusil. V kmetovo začudenje pa se došli dopis vse drugače glasi, kakor je bilo pogovorjeno. „Eine Futterschneide-Maschine Nr. 27 12“ breit fl. 80.—, Zinsen und Stempel fl. 3.50 zahlbar bis 1. März 1889 in Wien gegen Wechsel, den wir schon besitzen“. O enmesečni poskušnji tu ni govora. Dolžni kmet pa je na tovarno (fabriko) odpisal, da so se pogodili za enmesečno poskušnjo, in plača se še le v dveh letih brez obresti. Ker pa se mu fl. 3.50 zdaj za obresti račun in se tovarna sploh ne drži dogovorjenih pogojev, on (kmet) stroja ne vzame in prosi, naj se mu menjica nazaj dá. Tovarna pa na to tako odgovarja, da že spremeni plačilni obrok, tudi kupno ceno spremeni, accept (menjico) pošlje nazaj, obresti pa dobrovoljno odpusti; zaradi plačilnih obrokov, da se hoče s svojim agentom posvetovati; potem pa bode mašino, katero še zdaj na Dunaji ima, doposlala ali pa bode menjico vrnila. Poskušnja na en mesec se dovoli in se mašina more zamenjati, če bi ne bila rabljiva. J. R. pa mašine noče vzeti, ter zahteva podpisano menjico nazaj. Tu se vidi, da ima naše kmetstvo prebivalstvo veliko preveč zaupanja proti tujcem. Od njih kupuje po visocih cenah, podpisuje menjice za reči, katerih še ni vidilo, ter se tako preda samovolji tujcev. — Mašina se torej da le zamenjati, če ni za nič — to je čudno tolmačenje za poskušnjo, — kup pa ne gré nazaj. V „garantiescheinu“ pa se pravi, da je stroj last tovarne, dokler ni poplačano popolnoma. To bi utegnulo v posameznih slučajih za kupce imeti škodljive nasledke. V takojšnjih kupčijah torej le previdno!

—n.

Iz Čadrama. (Razne novosti.) [Konec.] Naberali so se v preteklih dnevih zopet udje za društvo sv. Mohorja in akoravno je zdaj najslabši čas za denar, vendar se je za vsem pri nas in pa po celej dekaniji več udov oglašilo, kakor še pr. l., toda morajo farni poverjeniki biti to v dvojnem pomenu večkrat za dve tretjini udov in še več. — Pri nas smo pa še posebno naberanje imeli in sicer za nesrečne

reveže na Goriškem, na katere so veljavni možje one dežele že grudna pr. l. prošnjo za podporo v celem cesarstvu razposlali, kajti polovica onih prebivalcev vsled velike suše lanskega leta za lakoto veliko trpi in se je že vsled tega kužni legar med ljudmi prikazal. Mi, ki za novo cerkev denar naberaimo in smo okr. berači ter imamo pravico doma in drugje podpore prositi v ta namen, težko z denarjem drugim pomagamo, posebno, ker se žito zdaj še po nizki ceni ne proda. Ker se nam pa reveži na Furlanskem vendar smilijo, se je na pustno nedeljo v cerkvi oznanilo, naj bi veljavni možje po fari žito za nje pobirali in hvala Bogu in radodarnim gospodarjem! Nabrali smo 25 vaganov lepega žita, katero bomo te dni na dotično mesto poslali. Slovenski bratje, žita je nam Bog l. 1887 še obilno dal, storite enako povsod in naši bratje bodo imeli lepo pomoč!

Iz Ptujске okolice. (Pogreb.) Žalostno opravilo imeli smo dne 15. sušca t. l. v Ptui. Pokopavali smo g. Janeza Glinšeka, učitelja v Dornavi pod Ptujem. Pokojnik bil je vrla duša v vsacem obziru. Deloval je na isti šoli uže deseto leto in kdor pozna razmere na istem kraju, vedel bo njegove zasluge dostojno ceniti. V mokri, zaduhli in nizki sobi poučeval je v tem času 160 otrok in to mu je prizadajalo tudi smrt. Vnela so se mu pluća in dne 13. t. m. je v hudih bolečinah, spreviden s sv. zakramenti v Gospodu zaspal. Pogreb bil je sijajen. Od Dornave spremljala je njegovo krsto žalujoča vdova s šestimi otročiči, kateri je sledila vsa šolska mladež in mnogobrojna množica ljudstva iz Dornave do kamenega križa pri Moleku. Od tamkaj vršil se je sprevod. Prišli so tje vsi trije č. g. oo. minoriti, dva gospoda kateheta iz mestne župnije, 38 učiteljev iz Ptujškega okraja, med njimi tudi g. okr. šol. nadzornik, šolska mladež iz Ptujске okolice, sorodniki in prijatelji pokojnega in mnogobrojna množica ljudstva iz te in sosednih župnij. Po odpetji „libere“ vršil se je sprevod na pokopališče k sv. Ožbaltu. V isti cerkvi popevali so zbrani zadušnice in temu sledila je muzikalična črna maša, katero je služil č. g. gvardijan Benko Hrtiš. Pri petji sodelovali so gđc. Weixlerjeve, mestni gg. učitelji in g. nadučitelj Vobič iz sv. Marjete. Ni mogoče popisati, kako žalostno je bilo pokapanje. Žalost jokajoče vdove in njenih majhnih otročičev segal je vsacemu v srce. Kaj pa še le, ko se je spustila krsta v jamo. Šolska mladež, katera je že po celem potu jokala, zagnala je tak vrišč, da ni bilo skoraj mogoče ceremonij dokončati. Ko se je jok nekaj polegel, zapel je učiteljski zbor na grobnico „Blagor mu“ in za tem nastala je okoli groba huda stiska, ker vsakdo, posebno otroci hoteli so še videti enkrat krsto ljubljene učitelja. Hvala Vam gg. duhovnom, gg.

učiteljem in vsem, kateri ste skazali pokojniku zadnjo čast; njemu pa bodi zemljica lahka in naj si v hladni zemlji počije od naporov zemljiskega življenja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo, svitli cesar je imenoval cesarjeviča Rudolfa za vrhovnega oglednika c. kr. pehote. To je nova služba in da se je ravno v teh dneh ustanovila, ne bode brez vsega pomena. — Drž. zbor ima od dne 24. marcija tje do dne 10. aprila počitnice. Od dne 25. januarja do dne 24. marcija je bilo 28 sej, posebno imenitnih reči pa se v njih ni sklenilo. Bilo je v njih vse preveč govoričenja. — Državnih stroškov bode za leto 1888 v naši polovici dežel 538 milij., prihodkov pa 517 milij., manjka torej 21 milij. G. finančni minister pa upa, da mu za nje ne bode treba novega posojila. Če bode le resnica! — „Planinsko društvo“ ima na Gornjem Štajarskem velika posestva, izlasti gozdov, manjka pa mu denarja in zato namerava večji del gozdov prodati necej francoski družbi. Le-ta pa hoče te gozde posekati in dobili bi torej tudi Štajarci svoj „goli Kras“. Naj se to ne izgodi, kupi presvitli cesar sam od onega društva nekaj gozdov, nekaj pa jih kupi država sama. To je še pač velika sreča! — Žendarji so potrebni, kajti hudodelstev godéva se čedalje več, toda kaj pomaga žendar, če pa ne zna govoriti z ljudmi, pri katerih ima opravke? Tako pa je na slov. Koroškem. Skorej se zdi človeku čudno, kako more vlada v slov. kraje poslati žendarjev, ki ne znajo slovenski. Taki pač niso kos svoji važni službi. — V Šmihelji nad Pliberkom osnuje se dne 2. aprila podružnica sv. Cirila in Metoda, dne 8. pa v St. Janži v Rožni dolini. To je veselo znamenje, da se vzprebuja slov. ljudstvo v onih krajih. — V Novem mestu se je v noči 23. marcija zadušila cela rodbina, mati in petero otrok. Smrti jim je kriva peč, katero je nesrečna mati prehitro zaprla. — Na Dolenjskem se potepa več družin ciganov, da živé iz večina od kraja, to se zna; čudno, zakaj jih pušča vlada v deželo. — „Slov. jez“, politično društvo v Biljanah na Primorji, je poslalo prav krepko prošnjo za versko in slov. šolo v drž. zbor. — Vincencijeva družba v Gorici skrbi za tamošnje ubožce pa daje tudi revnim dijakom kosilo. Za oboje je prejela lani 652 gld. in 50 kr., izdala pa je 774 gold. in 65 kr., torej ji manjka nad 118 gld. Škoda, da se podpira dobrodelno društvo tako malo. — K. pl. Reinelt, predsednik trgovinske zbornice v Trstu, je daroval o 40letnici vladanja Njih veličanstva 50.000 gld. v dobre namene. — Madjarska vlada se smeši v očéh vseh pravicoljubov, kaj pač hoče doseči s preiskavo zoper g. Bodi-